

ОТРИМАННЯ БЛАГОДІЙНИХ (ДОБРОВІЛЬНИХ) ВНЕСКІВ СУБ'ЄКТАМИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

**В.В. Галкін,
старший викладач кафедри обліку
і оподаткування, Миколаївський
національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна**

***Анотація:** Отримання благодійних (добровільних) внесків суб'єктами державного сектору регулюється бюджетним законодавством. І це пов'язане із низкою питань відносно оформлення таких господарських операцій, відображенням їх у бухгалтерському обліку, фінансовій та бюджетній звітності.*

Мета такого дослідження є огляд нормативно-правових актів щодо отримання благодійних (добровільних) внесків суб'єктами державного сектору, висвітлення їх різноманітного та спільного характеру, а також викладення власного бачення діючих норм законодавства.

***Ключові слова:** благодійні внески, натуральна форма, державний сектор.*

Отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування визначено Порядком № 1222. Відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі вказані установи і заклади, визначенні як суб'єкти державного сектору. Благодійні внески можуть надаватися благодійниками суб'єктам державного сектору у грошовій

формі для потреб їх фінансування за напрямками видатків, визначеними благодійником, а також як товари, роботи, послуги. Якщо благодійником конкретні цілі використання коштів не визначено, шляхи спрямування благодійного внеску визначаються керівником установи, закладу відповідно до першочергових потреб, пов'язаних виключно з основною діяльністю установи, закладу. Благодійні внески не можуть замінити плату за надання установами і закладами платних послуг [1].

Для оформлення господарських операцій з безоплатного отримання та передачі основних засобів застосовується акт приймання-передачі основних засобів. При отриманні основних засобів як гуманітарної допомоги, дарунка, безповоротної допомоги тощо акт може скласти комісія, яка приймає основні засоби. У цьому випадку акт може бути складений в одному примірнику та затверджений керівником суб'єкта державного сектору, що приймає основні засоби [2].

Оскільки, форма акту відносно оприбуткування благодійної допомоги у вигляді матеріалів, виконаних робіт чи наданих послуг, не затверджена, тому документування таких господарських операцій може здійснюватись із використанням виготовлених самостійно бланків, які повинні містити обов'язкові реквізити: найменування підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), дата складання, зміст та обсяг господарської операції, одиниця виміру господарської операції (у натуральному та/або вартісному виразі), посади і прізвища осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення, особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції [3].

Для обліку доходів від безоплатно отриманих активів, послуг (робіт) передбачено субрахунок 7511 «Доходи за необмінними операціями». За кредитом відображається збільшення (одержання) доходу за необмінними операціями, за дебетом - списання доходів за необмінними операціями на фінансовий результат виконання кошторису (бюджету) [4].

Відповідно до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, розпорядники бюджетних коштів не пізніше останнього робочого дня місяця складають та подають до органів Казначейства довідку про надходження у натуральній формі [5]. У формі такої довідки відображаються надходження і видатки спеціального фонду.

Подання до органів Казначейства довідки про надходження у натуральній формі також визначено відносно обслуговування місцевих бюджетів та у формі такої довідки наведено показники щодо надходжень і касових видатків за загальним і спеціальним фондами [6].

Згідно із Бюджетним кодексом України благодійні внески, гранти та дарунки є власними надходженнями бюджетних установ та складовими частинами спеціального фонду бюджету [7]. Тому, у формі довідки про надходження у натуральній формі не доцільно зазначати показники щодо надходжень і касових видатків за загальним фондом.

У формі фінансової звітності в державному секторі – № 3-дс «Звіт про рух грошових коштів» довідково наводиться інформація про операції в натуральній формі: у рядку «Надходження в натуральній формі» відображається безкоштовне отримання активів, послуг (робіт) у грошовому виразі; у рядку «Витрати в натуральній формі» відображається витрачання активів, послуг (робіт) у натуральній формі в грошовому виразі [8].

Отримання бюджетними установами благодійних внесків, грантів та дарунків відображається у бюджетній звітності – «Звіт про надходження і використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень» (форма № 4-2 д, № 4-2м) [9].

Таким чином, в цілому нормативно-правовими актами врегульовано питання отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб суб'єктами державного сектору. Відображення таких господарських операцій передбачено від оформлення і обліку до їх наведення у фінансовій і бюджетній звітності. При цьому, форму довідки про надходження у

натуральній формі щодо показників за загальним фондом доцільно привести у відповідність до норм бюджетного законодавства.

Література:

1. Про затвердження Порядку отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування : постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2000 р. N 1222. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1222-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.10.2021).

2. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання : наказ Міністерства фінансів України від 13.09.2016 р. № 818. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16#n141> (дата звернення: 27.10.2021).

3. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 28.10.2021).

4. Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 № 1219. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (дата звернення: 28.10.2021).

5. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13> (дата звернення: 29.10.2021).

6. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів : наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#Text> (дата звернення: 29.10.2021).

7. Бюджетний кодекс України : закон України від 8 липня 2010 року № 2456-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 29.10.2021).

8. Про затвердження Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі та Змін до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 "Подання фінансової звітності": наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2017 № 307. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17#Text> (дата звернення: 29.10.2021).

9. Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування : наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12#Text> (дата звернення: 29.10.2021).